

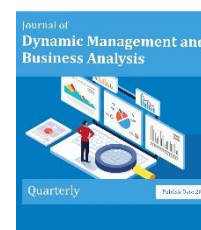

Journal Website

Article history:
Received 30 August 2024
Revised 15 October 2024
Accepted 03 November 2024
Published online 31 Dec. 2024

Dynamic Management and Business Analysis

Volume 3, Issue 5, pp 276-289

E-ISSN: 3041-8933

A Good Governance Model Based on Open Policy-Making in Agricultural Industries

Aram Mohebini¹, Bahman Kargar Shahamat²*, Nasser Seifolahi³, Saied Baghersalimi³

1. PhD. student in public administration, Astara Branch, Islamic Azad University, Astara, Iran
2. Department of Management and Accounting, Astara Branch, Islamic Azad University, Astara, Iran (Corresponding Author).
3. Department of Business Management, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran
4. Department of Public Administration, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

* Corresponding author email address: b.k.shahamat@gmail.com

Article Info

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Mohebini A, Kargar Shahamat B, Seifolahi N, Baghersalimi S. (2024). A Good Governance Model Based on Open Policy-Making in Agricultural Industries. *Dynamic Management and Business Analysis*, 3(5), 276-289.

<https://doi.org/10.22034/dmbaj.2025.2044881.1174>

© 2024 the author(s). Published by Knowledge Management Scientific Association. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) License.

ABSTRACT

Objective: This study aimed to design a comprehensive model of good governance based on open policy-making in Iran's agricultural industries.

Methodology: This research was conducted qualitatively using an exploratory approach. Data were collected through semi-structured interviews with 17 experts, including agricultural managers, directors of agricultural cooperatives, and university faculty members. Participants were purposefully selected based on criteria such as a minimum of ten years of managerial experience or teaching in the agricultural sector. The collected data were analyzed using thematic analysis, involving coding and categorization of themes.

Findings: The findings identified five overarching themes of good governance in Iran's agricultural industries: accountability, transparency, rule of law, participation, and modernization. These themes included 22 organizing themes and several basic themes. Key components included accountability in resource management, transparency in laws and statistics, adherence to the rule of law in sustainable policymaking, active stakeholder participation, and modernization through the adoption of advanced technologies.

Conclusion: The results confirm that good governance in Iran's agricultural sector requires a focus on principles of transparency, accountability, and participation. The conceptual framework presented in this study offers policymakers and decision-makers practical insights to address existing challenges and promote sustainable development through improved governance structures and processes.

Keywords: Good governance, open policy-making, agricultural industries, accountability, transparency, participation, modernization.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Good governance is a pivotal concept in ensuring efficiency, equity, and sustainability in various sectors, including public administration, education, and agriculture. Defined by principles such as transparency, accountability, rule of law, and participation, good governance is essential for addressing complex socio-economic and environmental challenges (Barbier & Tengeh, 2023). Studies have consistently highlighted the transformative impact of good governance in improving administrative efficiency, fostering stakeholder trust, and promoting sustainable development. For example, in the context of public administration in Indonesia and South Africa, good governance has enhanced the effectiveness of public service delivery (Amir et al., 2023; Sebola, 2021).

In agriculture, good governance is critical for achieving resource efficiency, equitable policy implementation, and sustainable practices. The agricultural sector, especially in developing nations, faces unique challenges such as resource mismanagement, lack of transparency, and fragmented policymaking (Shahabi et al., 2022). Addressing these issues requires a governance model that integrates stakeholder participation, modern technology, and coherent policy frameworks. For instance, digital transformation and data transparency have emerged as enablers of good governance in agriculture (Kirana & Majid, 2022). Furthermore, studies have shown that integrating governance principles into agricultural policy fosters trust, reduces corruption, and enhances productivity (Mansoor, 2021; Rezazadeh Taloukolaei et al., 2024).

Iran's agricultural sector is a vital component of its economy and food security system. However, it faces governance challenges such as inadequate stakeholder collaboration, limited resource accountability, and insufficient transparency in policymaking (Rezaei Lori et al., 2022). Despite these challenges, recent efforts have focused on developing governance models tailored to Iran's socio-cultural and economic contexts (Nabaviyan Hamzeh Kalaei et al., 2022; Zareei & Araei, 2021). This study aims to design a comprehensive model of good governance for Iran's agricultural industries based on open policy-making principles. The proposed model seeks to address existing gaps by integrating key governance dimensions such as accountability, transparency, rule of law, participation, and modernization.

Methodology

This qualitative study employed an exploratory approach to develop a comprehensive model of good governance tailored to Iran's agricultural sector. Data were collected through semi-structured interviews with 17 participants, including agricultural managers, directors of agricultural cooperatives, and university faculty members. Participants were purposefully selected based on criteria such as a minimum of ten years of experience in agricultural management or teaching. The interviews, lasting between 45 and 90 minutes, explored themes related to governance principles, challenges, and proposed solutions for the agricultural sector.

Thematic analysis was used to analyze the collected data. This involved transcription of interviews, initial coding of relevant themes, categorization of similar codes into organizing themes, and identification of overarching dimensions. The analysis aimed to construct a conceptual framework encompassing the critical components of good governance in the context of Iranian agriculture.

Findings

The analysis identified five overarching themes of good governance for the agricultural sector: accountability, transparency, rule of law, participation, and modernization. These dimensions were supported by 22 organizing themes and multiple basic themes, illustrating the multi-faceted nature of governance in agriculture.

- **Accountability:** This dimension emphasized the importance of effective resource management, including water and soil, along with institutional oversight. The findings highlighted the need for clearly defined roles among stakeholders, establishment of regulatory mechanisms, and strengthening of organizational accountability.
- **Transparency:** Participants stressed the critical role of transparent policies and access to reliable data in fostering trust among stakeholders. Transparency was considered essential in policy formulation, statistical reporting, and defining clear agricultural objectives.
- **Rule of Law:** The study highlighted the significance of adherence to legal frameworks in agricultural policymaking. Key aspects included sustainable land use management, alignment of local policies with national laws, and the provision of legal education to farmers.
- **Participation:** Stakeholder participation was identified as a cornerstone of good governance in agriculture. Findings revealed the need for active involvement of farmers, cooperatives, and civil society organizations in decision-making processes. Strengthening communication networks between government, private sector, and community organizations was also emphasized.
- **Modernization:** Modernization emerged as a vital theme, focusing on adopting advanced technologies, improving export infrastructure, and supporting digital transformation in agriculture. Participants identified investment in innovative financial tools and capacity-building programs as crucial for enhancing agricultural productivity and competitiveness.

Discussion and Conclusion

The study confirms the relevance of good governance principles in addressing challenges within Iran's agricultural sector. Accountability was identified as a critical factor for ensuring resource sustainability and organizational efficiency. The findings align with Abbasabadi, Kord, and Imani (2022), who emphasized accountability as a cornerstone of public policy evaluation in Iran ([Abbasabadi et al., 2022](#)). The results also corroborate previous studies highlighting the role of transparency in reducing corruption and fostering trust among stakeholders ([Mansoor, 2021](#); [Rezazadeh Taloukolaei et al., 2024](#)). The integration of participatory approaches, as identified in this study, echoes findings from Amir et al. (2023), who emphasized stakeholder involvement as a key enabler of governance efficiency.

The rule of law was recognized as an essential element for establishing coherence in agricultural policymaking. This finding supports Zareei and Araei's (2021) emphasis on the alignment of local governance systems with national legal frameworks ([Zareei & Araei, 2021](#)). Similarly, the emphasis on modernization aligns with Kirana and Majid's (2022) assertion that digital transformation enhances governance efficiency and service delivery in the agricultural sector ([Kirana & Majid, 2022](#)).

This study contributes to the growing body of knowledge on governance by presenting a conceptual framework that integrates key governance dimensions tailored to Iran's agricultural context.

The proposed model offers practical insights for policymakers and stakeholders seeking to enhance governance structures and processes. By addressing challenges such as resource mismanagement, fragmented policies, and lack of transparency, this framework provides a roadmap for sustainable agricultural development.

In conclusion, the findings of this study underscore the critical role of good governance principles in transforming Iran's agricultural sector. By institutionalizing transparency, accountability, and stakeholder participation, policymakers can build a more resilient and sustainable agricultural system. Moreover, the proposed governance model has broader implications for other developing countries seeking to improve agricultural governance through similar principles.

ارائه مدل حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست گذاری باز در صنایع کشاورزی

آرام محبی نیا^۱، بهمن کارگر شهامت^۲، ناصر سیف الهی^۳، سعید باقرسلیمی^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، واحد آستارا، دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران.
 ۲. گروه مدیریت و حسابداری، واحد آستارا، دانشگاه آزاد اسلامی، آستارا، ایران (نویسنده مسئول).
 ۳. گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
 ۴. گروه مدیریت دولتی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.
- *ایمیل نویسنده مسئول: b.k.shahamat@gmail.com

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله

پژوهشی اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

محبی نیا آ، کارگر شهامت ب، سیف الهی ن، باقرسلیمی س. (۱۴۰۳). ارائه مدل حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست گذاری باز در صنایع کشاورزی. *مدیریت پویا و تحلیل کسب و کار*. ۳(۵)، ۲۷۶-۲۸۹.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده(گان) است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY 4.0) صورت گرفته است.

هدف: این پژوهش با هدف طراحی یک مدل جامع برای حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست گذاری باز در صنایع کشاورزی ایران انجام شد. **روش شناسی:** این مطالعه به روش کیفی و اکتشافی انجام شد. داده ها از طریق مصاحبه های نیمه ساختاریافته با ۱۷ نفر از خبرگان، مدیران جهاد کشاورزی، مدیران شرکت های تعاونی کشاورزی و اساتید دانشگاهی گردآوری شدند. انتخاب نمونه ها به صورت هدفمند و با معیارهایی نظیر حداقل ده سال سابقه مدیریتی یا تدریس در حوزه کشاورزی انجام شد. داده های جمع آوری شده با استفاده از روش تحلیل مضمون کدگذاری و تحلیل شدند. **یافته ها:** یافته های این پژوهش نشان داد که حکمرانی خوب در صنایع کشاورزی ایران شامل پنج مضمون فراگیر است: مسئولیت پذیری، شفافیت، قانون گرایی، مشارکت و مدرنیزاسیون. این مضامین شامل ۲۲ مضمون سازمان دهنده و چندین مضمون پایه بودند. مسئولیت پذیری در مدیریت منابع، شفافیت در قوانین و آمار، قانون گرایی در سیاست گذاری پایدار، مشارکت فعال ذینفعان و مدرنیزاسیون از طریق فناوری های نوین از مهم ترین مؤلفه های شناسایی شده بودند. **نتیجه گیری:** نتایج این پژوهش تأیید می کند که حکمرانی خوب در بخش کشاورزی ایران نیازمند توجه به اصول شفافیت، پاسخگویی، و مشارکت است. چارچوب مفهومی ارائه شده می تواند به سیاست گذاران و تصمیم گیران کمک کند تا از طریق اصلاح ساختارها و تقویت فرایندهای حکمرانی، چالش های موجود را رفع و توسعه پایدار را تسهیل کنند.

کلیدواژگان: حکمرانی خوب، سیاست گذاری باز، صنایع کشاورزی، مسئولیت پذیری، شفافیت، مشارکت، مدرنیزاسیون.

مقدمه

حکمرانی، به عنوان چارچوبی که از طریق آن اعمال قدرت انجام می شود، یکی از ارکان اصلی توسعه اجتماعی و سازمانی است. مفهوم "حکمرانی خوب"، که بر اصولی مانند شفافیت، پاسخگویی، حاکمیت قانون، مشارکت و اثربخشی تأکید دارد، به عنوان عاملی کلیدی در دستیابی به توسعه پایدار شناخته شده است. در طول دهه های گذشته، کاربرد اصول حکمرانی خوب از نظام های سیاسی به حوزه هایی مانند آموزش، بهداشت، سیاست گذاری عمومی و کشاورزی گسترش یافته و اهمیت جهانی آن را نمایان ساخته است (Abbasabadi et al., 2022; Aghaei, 2023; Ghaleche, 2023; Bagherzadeh et al., 2021; Barbier & Tengeh, 2023; Hasanzadeh et al., 2023; Raeisi et al., 2024).

در زمینه مدیریت عمومی، حکمرانی خوب چارچوبی فراهم می کند که استفاده بهینه و اثربخش از منابع را تضمین کرده و به نیازها و حقوق ذینفعان پاسخ می دهد (Barbier & Tengeh, 2023). برای مثال، مطالعات انجام شده در بخش خدمات عمومی اندونزی و آفریقای جنوبی نشان داده اند که حکمرانی خوب می تواند موجب افزایش کارایی اداری، اعتماد عمومی و بهبود کیفیت خدمات شود (Amir et al., 2023; Sebola, 2021). به طور مشابه، در کشورهای در حال توسعه که نظام های حکمرانی با چالش های اقتصادی و اجتماعی در هم تنیده اند، حکمرانی خوب نقش تعدیل کننده ای بین جهانی شدن و رشد اقتصادی ایفا می کند (Ebrahimpour et al., 2020).

بخش کشاورزی، به عنوان یکی از حیاتی ترین بخش های اقتصادی و تأمین امنیت غذایی، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، نیازمند سازوکارهای حکمرانی است که با اصول حکمرانی خوب همسو باشند. پیچیدگی های این بخش، که شامل ذینفعان متعددی مانند کشاورزان، تعاونی ها، سیاست گذاران و مصرف کنندگان می شود، نیازمند مدلی قوی برای توزیع عادلانه منابع، شفافیت در تصمیم گیری و ترویج شیوه های پایدار است (Gorbanian et al., 2021; Shah Abadi et al., 2020). در ایران، بخش کشاورزی به عنوان یکی از ارکان ثبات اقتصادی و امنیت ملی شناخته می شود، اما با چالش هایی مانند مدیریت نادرست منابع، ناکارآمدی ها و کمبود شفافیت مواجه است (Rezaei Lori et al., 2022; Riahifarsani et al., 2023).

تلاش ها برای ادغام اصول حکمرانی خوب در کشاورزی نتایج امیدوارکننده ای را نشان داده است. برای مثال، ابتکاراتی که بر تقویت شفافیت در سیاست گذاری، ترویج حکمرانی مشارکتی و تضمین پاسخگویی متمرکز هستند، تأثیر قابل توجهی بر مدیریت منابع و بهره وری داشته اند (Rezazadeh Taloukolaei et al., 2024). علاوه بر این، به کارگیری ابزارها و فناوری های دیجیتال به عنوان یکی از محرک های کلیدی حکمرانی خوب در کشاورزی شناخته شده است، همان طور که در مطالعات کشورهای عربی و جنوب شرق آسیا مشاهده شده است (Fahmy, 2024; Kirana & Majid, 2022).

حکمرانی خوب در کشاورزی نه تنها به افزایش بهره وری کمک می کند، بلکه به پرداختن به مسائل گسترده تر اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی نیز می پردازد. به عنوان مثال، نظام های حکمرانی که شیوه های پایدار را در خود جای داده اند، علاوه بر حفظ منابع طبیعی، به رشد اقتصادی بلندمدت نیز کمک می کنند (Elahiyari et al., 2024). در این زمینه، نقش حکمرانی فراتر از کارکردهای اداری سنتی، به مدیریت زیست محیطی، عدالت اجتماعی و تاب آوری اقتصادی گسترش می یابد (Shahabi et al., 2022; Xianbin & Wu, 2021).

بخش کشاورزی ایران نمونه ای منحصربه فرد برای بررسی کاربرد اصول حکمرانی خوب ارائه می دهد. به طور تاریخی، چالش های حکمرانی در این بخش ناشی از سیاست های پراکنده، عدم هماهنگی میان ذینفعان و نبود مکانیزم های پاسخگویی بوده است (Nabaviyan, 2022; Hamzeh Kalaei et al., 2022; Peyghan et al., 2022). تلاش های اخیر برای حل این مشکلات شامل طراحی مدل های حکمرانی بومی

است که با زمینه‌های فرهنگی و مذهبی محلی هماهنگ بوده و در عین حال از بهترین شیوه‌های بین‌المللی بهره می‌برند (Panahy et al., 2021; Zareei & Araei, 2022).

ادبیات مرتبط با حکمرانی خوب بر پتانسیل تحول‌آفرین آن در حوزه‌های مختلف تأکید دارد. در آموزش عالی، اصلاحات حکمرانی موجب افزایش کارایی نهادی و رضایت ذینفعان شده است (Gorbanian et al., 2021; Ismail Shafa et al., 2024; Johar et al., 2023). در کتابخانه‌های عمومی، مدل‌های حکمرانی که بر شفافیت و مشارکت تأکید دارند، به بهبود ارائه خدمات و تعامل کاربران کمک کرده‌اند (Bagherzadeh et al., 2021; Brown & Marsden, 2023). این نمونه‌ها بر سازگاری اصول حکمرانی خوب تأکید دارند و آن‌ها را برای سیستم‌های پیچیده‌ای مانند کشاورزی قابل اجرا می‌سازند.

با این حال، چالش‌هایی در پیاده‌سازی حکمرانی خوب، به‌ویژه در بخش‌هایی مانند کشاورزی که عوامل اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در هم تنیده‌اند، وجود دارد. مطالعات کشورهای در حال توسعه موانعی مانند ظرفیت‌سازی ناکافی، مقاومت در برابر تغییر و دسترسی محدود به منابع فناورانه را برجسته کرده‌اند (Ismail Shafa et al., 2024; Som, 2020). پرداختن به این چالش‌ها نیازمند درک دقیق زمینه‌های محلی و ادغام راه‌حل‌های نوآورانه مانند دیجیتالی‌سازی و شبکه‌های چندذینفعی است (Brown & Marsden, 2023; Hartarto et al., 2021). از این رو، این مطالعه با هدف حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست‌گذاری باز در صنایع کشاورزی ایران انجام شد.

روش پژوهش

این پژوهش با رویکرد کیفی و به روش اکتشافی انجام شده است تا الگویی جامع برای حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست‌گذاری باز در صنایع کشاورزی ایران ارائه دهد. این رویکرد بر اساس ماهیت موضوع تحقیق و اهمیت درک عمیق از تجربیات و دیدگاه‌های ذینفعان انتخاب شده است. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران جهاد کشاورزی، مدیران شرکت‌های تعاونی کشاورزی و اساتید دانشگاهی بود که آشنایی کافی با مفاهیم حکمرانی خوب و سیاست‌گذاری کشاورزی داشتند. انتخاب نمونه‌ها به روش هدفمند انجام شد، به‌گونه‌ای که افراد انتخاب‌شده حداقل ده سال سابقه مدیریتی یا تدریس در این حوزه را دارا بودند.

برای انتخاب شرکت‌کنندگان، از معیارهایی مانند آگاهی نسبت به مفاهیم حکمرانی خوب، سابقه مدیریتی مرتبط، و تحصیلات دانشگاهی در سطح کارشناسی ارشد یا دکتری استفاده شد. تعداد شرکت‌کنندگان با توجه به اشباع نظری، به ۱۷ نفر رسید. این افراد شامل مدیران ارشد کشاورزی، اعضای هیئت‌علمی دانشگاه و فعالان حوزه سیاست‌گذاری کشاورزی بودند که به‌صورت مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته مورد بررسی قرار گرفتند.

داده‌های پژوهش از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته گردآوری شدند. این نوع مصاحبه به دلیل انعطاف‌پذیری و امکان استخراج داده‌های عمیق و کیفی انتخاب شد. پروتکل مصاحبه شامل سؤالاتی در زمینه مفهوم حکمرانی خوب، چالش‌های موجود در سیاست‌گذاری کشاورزی، و راهکارهای بهبود حکمرانی در این بخش بود. مصاحبه‌ها به‌صورت رودررو انجام شدند و مدت‌زمان هر مصاحبه بین ۴۵ تا ۹۰ دقیقه متغیر بود. تمامی مصاحبه‌ها ضبط و سپس به‌طور دقیق پیاده‌سازی شدند.

فرایند مصاحبه شامل مراحل زیر بود:

- تعریف موضوع پژوهش و هدف از مصاحبه برای شرکت‌کنندگان
- طرح پرسش‌های باز برای استخراج دیدگاه‌های شرکت‌کنندگان
- ثبت جزئیات پاسخ‌ها از طریق ضبط صدا و یادداشت‌برداری

- بازنگری و تکمیل داده‌ها پس از هر مصاحبه برای اطمینان از صحت و کامل بودن اطلاعات.
- تحلیل داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون انجام شد. این روش برای شناسایی و تحلیل الگوهای معنادار در داده‌های کیفی استفاده می‌شود. فرآیند تحلیل شامل مراحل زیر بود:
۱. پیاده‌سازی متن مصاحبه‌ها و بازخوانی دقیق آن‌ها برای آشنایی با محتوا.
 ۲. کدگذاری اولیه مفاهیم شناسایی شده در متن مصاحبه‌ها.
 ۳. دسته‌بندی کدهای مشابه در قالب مضامین سازمان‌دهنده.
 ۴. استخراج مضامین فراگیر از طریق شناسایی ارتباطات بین مضامین سازمان‌دهنده.
 ۵. بررسی و بازنگری مضامین نهایی با هدف اطمینان از جامعیت و دقت تحلیل.

یافته‌ها

یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که حکمرانی خوب در صنایع کشاورزی ایران، نیازمند توجه به پنج مضمون فراگیر است که شامل مسئولیت‌پذیری، شفافیت، قانون‌گرایی، مشارکت، و مدرنیزاسیون می‌باشد. این مضامین، از تحلیل عمیق داده‌های کیفی و براساس نظرات خبرگان و ذینفعان بخش کشاورزی استخراج شده‌اند. هر یک از این مضامین دارای مضامین سازمان‌دهنده و مضامین پایه‌ای هستند که به شناسایی چالش‌ها و ارائه راهکارهایی برای بهبود حکمرانی در این بخش کمک می‌کنند.

جدول ۱

مضامین پایه، سازمان‌دهنده و مؤلفه‌های اصلی حکمرانی خوب در صنایع کشاورزی ایران

مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مؤلفه اصلی
تعریف نظام‌های مدرن مرتعداری، قواعد بهره‌برداری گلخانه‌ای، زراعت چوب و نظام بهره‌برداری کشاورزی؛ حل مسائل نهاده‌های کشاورزی؛ تأمین منابع پایه (آب و خاک) برای جامعه.	مدیریت نظام بهره‌برداری از منابع	مسئولیت‌پذیری
مشروعیت قوانین و مقررات کشاورزی؛ پاسخگویی مسئولان در قبال مقررات؛ تعریف نقش ذینفعان و مقامات دولتی؛ مسئولیت‌پذیری برای تصمیم‌گیری منصفانه.	کارآمدی دولت	
ثبات مدیریتی؛ اقتدار مدیریتی در اجرای سیاست‌ها؛ رویکرد جامع‌نگری؛ تقویت شرکت‌های تعاونی و سازمان‌های کشاورزی.	مدیریت و رهبری	
تعریف نهادهای متولی امنیت غذایی؛ رفع موانع بوروکراتیک؛ ایجاد نهاد تنظیم‌گری در وزارت کشاورزی؛ مسئولیت‌پذیری دولت نسبت به عملکرد سازمان‌ها.	تعریف نقش سازمان	
تعریف شاخص‌های کارایی و اثربخشی؛ اشتراک‌گذاری دانش علمی بین‌المللی.	بهره‌وری کشاورزی	
نظارت و ارزشیابی مستمر؛ بسترسازی فرهنگ قانون‌مداری؛ تقویت دستگاه‌های نظارتی.	ارزیابی عملکرد	
حفظ حقوق افراد؛ عادلانه و بی‌طرفانه بودن قوانین؛ دسترسی عادلانه به فرآیندهای تصمیم‌گیری؛ شفافیت در اهداف و استراتژی‌های کشاورزی.	شفافیت در قوانین	شفافیت
حذف قوانین منسوخ؛ ایجاد پایگاه داده اطلاعاتی کشاورزی؛ شفافیت در ارائه آمار و اطلاعات؛ تعریف روشن اهداف کشاورزی.	شفافیت در آمار	
توجه به الگوی مصرف جامعه؛ یکپارچگی بخش غذا و کشاورزی؛ مدیریت الگوی مصرف.	شفافیت در اهداف	
پایداری در تأمین امنیت غذایی؛ حفظ منابع زیست‌محیطی؛ ذخیره‌سازی استراتژیک کشاورزی؛ حضور نهادهای قوی اقتصادی.	امنیت غذایی	
مدیریت پایدار زمین؛ تعادل گونه‌ها و حجم برداشت؛ طراحی الگوی کشت متناسب با شرایط ایران.	آمایش و تعریف الگوی کشت	قانون‌گرایی

سیاست گذاری هوشمندانه و یکپارچه؛ تدوین راهنما برای کشاورزی پایدار؛ مشارکت بازیگران غیردولتی در عقلانیت در سیاست گذاری	سیاست گذاری.
آموزش عمومی و تخصصی کشاورزی؛ افزایش مدارس روستایی با تأکید بر آموزش کشاورزی؛ برگزاری جلسات توانمندسازی جامعه کشاورزی میدانی و آگاه سازی عمومی.	
توجه به احکام بالادستی؛ همسویی اقدامات اجرایی با برنامه های توسعه کشور؛ سیاست گذاری جامع و فرابخشی.	همراستایی سیاست ها با قوانین بالادستی
مشارکت فعال کشاورزان در مدیریت؛ فعالیت نهادهای مردمی و تعاونی ها؛ مشارکت انجمن های صنفی؛ همکاری تولیدکنندگان و سیاست گذاران.	مشارکت تعاون در کشاورزی
پوشش بیمه ای برای کشاورزان و سازه های کشاورزی؛ بهبود نظام بیمه و تأمین اجتماعی کشاورزی.	ضمانت های بیمه ای
هماهنگی میان دستگاه های دولتی و خصوصی؛ استفاده از متخصصین در تهیه و اجرای طرح های کشاورزی.	شبکه سازی ذینفعان
ایجاد ساختارهای سرمایه گذاری؛ تحریک انگیزه سرمایه گذاری؛ ارائه اوراق مشارکت و ایجاد صندوق های حمایتی کشاورزی.	مدیریت مالی حمایت
بهبود تکنولوژی تولید؛ صنعتی سازی کشاورزی؛ ورود تکنولوژی های هوشمند؛ تأسیس شرکت های فناور کشاورزی.	مدیریت تولید
حضور در بورس های کالایی؛ تعریف مشوق های مالیاتی؛ تأمین امنیت سرمایه گذاری.	مدیریت بازاری
ایجاد کریدورهای تجاری؛ بهبود حمل و نقل ترانزیتی؛ احداث پایانه های صادراتی و استانداردسازی انبارداری.	بسترهای صادراتی
تفکیک کشاورزی سنتی و مدرن؛ تعریف علمی اهداف کشاورزی؛ حمایت از تولیدات داخلی؛ برنامه ریزی برای کشت هدایت زنجیره تولید	مدیریت زنجیره تولید

فراسرزمینی.

مسئولیت پذیری: مسئولیت پذیری به عنوان یکی از ابعاد اصلی حکمرانی خوب در این پژوهش برجسته شده است. این مفهوم شامل

مدیریت منابع پایه کشاورزی، تقویت رهبری، و تعریف نقش های سازمانی در بخش کشاورزی است. یافته ها نشان داد که مدیران و ذینفعان بر اهمیت ایجاد ساختارهای پاسخگو و کاهش بوروکراسی تأکید دارند. به طور خاص، نیاز به بازنگری در سیاست های بهره برداری از منابع مانند آب و خاک و تقویت نهادهای نظارتی از نکات کلیدی این بخش بود.

شفافیت: یکی از ابعاد کلیدی حکمرانی خوب، شفافیت در قوانین، آمار و اهداف است. یافته ها نشان داد که عدم شفافیت در

سیاست گذاری ها و ارائه اطلاعات، به کاهش اعتماد کشاورزان و سایر ذینفعان منجر شده است. مشارکت کنندگان بر اهمیت تدوین قوانین بی طرفانه، دسترسی آزاد به اطلاعات کشاورزی، و ایجاد پایگاه های داده قابل اعتماد تأکید کردند. همچنین، شفافیت در اهداف کشاورزی و مدیریت منابع از دیگر موارد مطرح شده در این بخش بود.

قانون گرایی: قانون گرایی، که شامل تدوین و اجرای قوانین منطبق با اصول حکمرانی خوب است، در یافته های پژوهش به عنوان یک

عامل کلیدی شناسایی شد. مشارکت کنندگان بر ضرورت تدوین الگوهای کشت پایدار، سیاست گذاری هماهنگ، و همسویی اقدامات اجرایی با قوانین بالادستی تأکید کردند. همچنین، تقویت آگاهی کشاورزان از طریق آموزش و مشاوره های حقوقی یکی از مواردی بود که برای اجرای بهتر قوانین در بخش کشاورزی پیشنهاد شد.

مشارکت: یافته های پژوهش نشان داد که مشارکت فعال ذینفعان، از جمله کشاورزان، تعاونی ها، و نهادهای مردمی، می تواند به بهبود

حکمرانی در بخش کشاورزی کمک کند. مشارکت در تمامی مراحل از تصمیم گیری تا اجرا، به ایجاد اعتماد متقابل و افزایش بهره وری منجر می شود. مشارکت کنندگان همچنین بر ضرورت تقویت شبکه های ارتباطی بین دولت، بخش خصوصی، و تعاونی ها تأکید داشتند.

مدیریت زنجیره: مدیران زنجیره کشاورزی، به ویژه در حوزه های تولید، بازار، و صادرات، یکی دیگر از مضامین کلیدی این پژوهش بود.

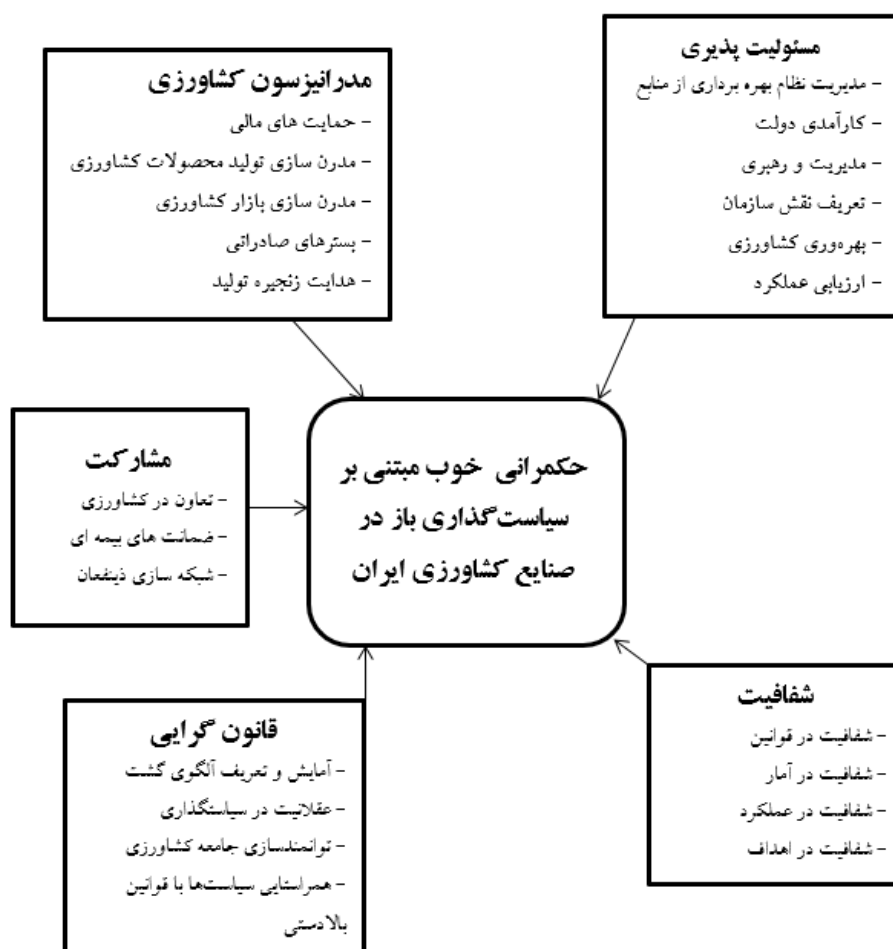
یافته ها نشان داد که استفاده از فناوری های نوین، ایجاد زیرساخت های صادراتی، و توسعه زنجیره های تولید مدرن می تواند نقش مهمی در

بهبود حکمرانی و افزایش رقابت‌پذیری محصولات کشاورزی ایران ایفا کند. مشارکت‌کنندگان همچنین به نیاز به سرمایه‌گذاری در ابزارهای مالی و فناوری‌های دیجیتال اشاره کردند.

نتایج تحلیل داده‌ها منجر به طراحی چارچوب مفهومی تحقیق شد که شامل پنج مضمون فراگیر، بیست و دو مضمون سازمان‌دهنده، و چندین مضمون پایه بود. این چارچوب ابعاد مختلف حکمرانی خوب را پوشش داده و به ارائه راهکارهایی عملی برای بهبود وضعیت حکمرانی در بخش کشاورزی ایران کمک می‌کند.

شکل ۱

مدل نهایی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف طراحی الگویی جامع برای حکمرانی خوب مبتنی بر سیاست‌گذاری باز در صنایع کشاورزی ایران انجام شد. یافته‌ها نشان داد که اصول حکمرانی خوب، شامل مسئولیت‌پذیری، شفافیت، قانون‌گرایی، مشارکت و مدرنیزاسیون، در تحقق حکمرانی کارآمد

و پایدار در این بخش نقش کلیدی دارند. تحلیل‌ها نشان داد که این اصول نه تنها به بهبود مدیریت منابع و افزایش بهره‌وری منجر می‌شوند، بلکه زمینه‌ساز توسعه پایدار و تقویت اعتماد بین ذینفعان هستند.

یافته‌های این پژوهش نشان داد که مسئولیت‌پذیری به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی حکمرانی خوب، به مدیریت بهینه منابع پایه کشاورزی و تقویت ساختارهای نظارتی کمک می‌کند. این نتیجه با پژوهش عباس‌آبادی، کرد و ایمانی (۲۰۲۲) همخوانی دارد که مسئولیت‌پذیری را به‌عنوان عاملی برای بهبود بهره‌وری در سیاست‌گذاری‌های عمومی شناسایی کردند (Abbasabadi et al., 2022). علاوه بر این، مشارکت‌کنندگان بر اهمیت پاسخگویی در سطوح مختلف مدیریتی و تقویت نهادهای نظارتی تأکید کردند، که با نتایج مطالعه سبولا (۲۰۲۱) در زمینه حکمرانی خوب در آفریقای جنوبی همسو است (Sebola, 2021).

شفافیت به‌عنوان یکی دیگر از ابعاد کلیدی، در کاهش فساد و افزایش اعتماد ذینفعان تأثیرگذار است. یافته‌ها نشان داد که شفافیت در قوانین، آمار، و اهداف کشاورزی می‌تواند موجب بهبود فرایندهای تصمیم‌گیری شود. این نتایج با پژوهش رضازاده تالوکولایی و همکاران (۲۰۲۴) که تأثیر شفافیت بر تقویت حکمرانی را مورد تأیید قرار دادند، هماهنگ است. به‌علاوه، ایجاد پایگاه داده‌های اطلاعاتی و دسترسی آزاد به اطلاعات از جمله پیشنهاداتی بود که در این پژوهش مطرح شد.

قانون‌گرایی، یکی از ضروری‌ترین مؤلفه‌های حکمرانی خوب، در این پژوهش به‌عنوان ابزاری برای هماهنگی بین سیاست‌گذاری‌ها و قوانین بالادستی شناسایی شد. این یافته با پژوهش زارعی و آرائی (۲۰۲۱) مطابقت دارد که بر نقش قانون‌گرایی در ایجاد حکمرانی پایدار تأکید کردند (Zareei & Araei, 2021). همچنین، توانمندسازی کشاورزان از طریق آموزش و مشاوره حقوقی یکی از راهکارهای پیشنهادی در این پژوهش بود، که با نتایج مطالعات قربانیان و همکاران (۲۰۲۱) همسو است (Gorbanian et al., 2021).

مشارکت نیز یکی از ابعاد برجسته در این پژوهش بود. یافته‌ها نشان داد که مشارکت فعال کشاورزان و دیگر ذینفعان در فرایندهای تصمیم‌گیری و اجرایی، موجب تقویت اعتماد و بهبود بهره‌وری می‌شود. این نتیجه با پژوهش امیر و همکاران (۲۰۲۳) که بر اهمیت مشارکت در حکمرانی خوب تأکید کردند، همخوانی دارد (Amir et al., 2023). همچنین، تقویت شبکه‌های ارتباطی میان دولت، بخش خصوصی و تعاونی‌ها از جمله پیشنهادات ارائه‌شده برای افزایش مشارکت بود.

مدرنیزاسیون کشاورزی، به‌ویژه از طریق استفاده از فناوری‌های نوین و ایجاد زیرساخت‌های صادراتی، یکی دیگر از محورهای این پژوهش بود. یافته‌ها نشان داد که بهره‌گیری از ابزارهای مدرن می‌تواند به افزایش رقابت‌پذیری محصولات کشاورزی و بهبود فرایندهای تولید منجر شود. این نتیجه با پژوهش کیرانا و ماجد (۲۰۲۲) که تأثیر دیجیتال‌سازی بر حکمرانی را بررسی کردند همسو است (Kirana & Majid, 2022).

یافته‌های این پژوهش تأیید می‌کنند که حکمرانی خوب در صنایع کشاورزی ایران نیازمند اتخاذ رویکردی جامع است که در آن اصول مسئولیت‌پذیری، شفافیت، قانون‌گرایی، مشارکت، و مدرنیزاسیون در تمامی سطوح سیاست‌گذاری و اجرایی نهادینه شود. این اصول نه تنها به بهبود عملکرد کشاورزی منجر می‌شوند، بلکه می‌توانند نقش مهمی در توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی ایفا کنند. چارچوب مفهومی ارائه‌شده در این پژوهش به سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران کمک می‌کند تا از طریق بهبود حکمرانی در بخش کشاورزی، چالش‌های موجود را برطرف کرده و فرصت‌های جدیدی را برای توسعه پایدار ایجاد کنند.

این پژوهش با وجود دستاوردهای خود با محدودیت‌هایی مواجه بود. نخست، تمرکز صرف بر صنایع کشاورزی ایران ممکن است قابلیت تعمیم نتایج را برای سایر کشورها با شرایط متفاوت محدود کند. همچنین، استفاده از روش‌های کیفی به دلیل ماهیت داده‌های

خوداظهاری ممکن است تحت تأثیر سوگیری‌های پاسخ‌دهندگان قرار گرفته باشد. محدودیت دیگر، زمان‌بر بودن فرآیند جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و عدم دسترسی به برخی از ذینفعان کلیدی بود که می‌توانست بر جامعیت تحلیل‌ها تأثیر بگذارد.

برای پژوهش‌های آینده پیشنهاد می‌شود که چارچوب ارائه‌شده در این مطالعه در سایر بخش‌های اقتصادی و اجتماعی ایران یا کشورهای مشابه بررسی شود تا امکان مقایسه و تعمیم نتایج فراهم شود. استفاده از روش‌های کیفی پیشرفته مانند تحلیل شبکه‌ای و نیز داده‌های طولی برای بررسی روند تغییرات در حکمرانی کشاورزی می‌تواند به غنای پژوهش‌های آتی کمک کند. همچنین، بررسی نقش فناوری‌های نوین در بهبود حکمرانی و توسعه پایدار کشاورزی از دیگر زمینه‌های پیشنهادی برای تحقیقات آینده است.

سیاست‌گذاران باید اصول حکمرانی خوب را به‌عنوان یک اولویت در تدوین سیاست‌های کشاورزی مدنظر قرار دهند. ایجاد مکانیزم‌های شفافیت و پاسخگویی، تقویت شبکه‌های ارتباطی میان دولت و ذینفعان، و فراهم کردن زمینه‌های مشارکت فعال کشاورزان باید به‌عنوان گام‌های اولیه در این مسیر باشد. علاوه بر این، آموزش و توانمندسازی کشاورزان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین می‌تواند تأثیر بسزایی در بهبود حکمرانی و بهره‌وری در این بخش داشته باشد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

References

- Abbasabadi, H., Kord, B., & Imani, A. (2022). Identifying Dimensions and Designing an Optimal Evaluation Model for Public Policies in Iran with a Good Governance Approach. 1st National Conference on Theoretical Approaches and Modern Technologies in Administrative Sciences,
- Aghaei Ghaleche, S. (2023). Maintenance of Employees and Its Impact on Organizational Performance with the Moderation of Sustainable Competitive Advantage. *Dynamic Management and Business Analysis*, 1(1), 45-58. <https://doi.org/10.22034/dmbaj.2024.2022641.1012>
- Amir, M., Cavallari, L., Cavallari, Z., Witjaksono, J., & Seerasarn, N. (2023). Consistency of Public Service Management in Implementing Good Governance in Indonesia: A Case Study in Kendari City. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 12(6), 176. <https://doi.org/10.36941/ajis-2023-0162>

- Bagherzadeh, M. S., Tabari, M., mojibi, t., Bagherzadeh, M. r., & Ashrafi, A. M. (2021). Designing and explaining a good governance model for all public libraries in the country. *Geography (Regional Planning)*, 10(41), 289-310. http://www.jgeoqeshm.ir/article_126405_e2960df03f4ec66dd0492a72e3a2372c.pdf
- Barbier, L., & Tengeh, R. K. (2023). Literature Review of Public Administration and Good Governance from 1890 to 2023. <https://philpapers.org/rec/BARLRO-3>
- Brown, I., & Marsden, C. T. (2023). *Regulating code: Good governance and better regulation in the information age*. MIT Press. <https://mitpress.mit.edu/9780262548847/regulating-code/>
- Ebrahimipour, H., Faturechi, Z., nemati, v., & Hamzehei, N. (2020). Analyzing the role of moderating good governance in the relationship between globalization and economic growth in developing countries. *Strategic Studies of public policy*, 10(36), 40-69. https://sspp.iranjournals.ir/article_243108_116d61c870f3440259577cfaf46624ce.pdf
- Elahiyari, M., Sazmand, B., & Roshad, M. (2024). Examining the Impact of Good Governance Components on Sustainable National Security: Emphasizing Iran's Governance Experience (1989-2021). *Contemporary Political Studies*, 15(4).
- Fahmy, H. A. (2024). Digitalization and Economic Growth in Arab Countries Under Good Governance During (2018-2021). ٨٥-٥٥, ٢١(٢). *مجلة جامعة الإسكندرية للعلوم الإدارية*. <https://doi.org/10.21608/acj.2024.348625>
- Gorbanian, M., Ghahramani, M., & Abolghasemi, M. (2021). Identifying the Components of Good Governance in Iranian Higher Education System. *The Quarterly Journal of New Thoughts on Education*, 17(1), 79-51. https://jontoe.alzahra.ac.ir/article_5265.html?lang=en
- Hartarto, A., Castyana, B., Anggita, G. M., Candra, A. R. D., & Setyawati, H. (2021). The Role of Humanistic Leadership on Good Governance in Sport Organization: A Literature Review. *Jurnal Sportif Jurnal Penelitian Pembelajaran*, 7(3), 378-399. https://doi.org/10.29407/js_unpgri.v7i3.14997
- Hasanzadeh, I., Sheikh, M. J., Arabzadeh, M., & Farzinfar, A. A. (2023). The Role of Economic Policy Uncertainty in Relation to Financial Market Instability and Stock Liquidity in Tehran Stock Exchange Companies. *Dynamic Management and Business Analysis*, 2(3), 163-178. <https://doi.org/10.22034/dmbaj.2024.2031971.2315>
- Ismail Shafa, M., Mukhtar, M., & Idris, M. (2024). Impact of Good Governance on Health Outcome, Education Output and Economic Growth Among Selected African Countries. *African Journal of Social Sciences and Humanities Research*, 7(1), 1-15. <https://doi.org/10.52589/ajsshr-tx4clr4p>
- Johar, M., Meh Ravaan, M., Rouhi Abad, S., & Farkish, H. (2023). Combating Administrative Corruption in Iraqi Kurdistan from the Perspective of Good Governance. *Global Politics*, 12(3), 247-274.
- Kirana, N., & Majid, N. (2022). Challenges of Digital Transformation on Good Governance for Improving Public Services Quality. *Nusantara Science and Technology Proceedings*, 43-47. <https://doi.org/10.11594/nstsp.2022.2307>
- Mansoor, M. (2021). Citizens' trust in government as a function of good governance and government agency's provision of quality information on social media during COVID-19. *Government Information Quarterly*, 38(4), 101597. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2021.101597>
- Nabaviyan Hamzeh Kalaei, S. M. R., Bagherzadeh, M. R., Jafari Kolarijani, A., Tabari, M., & Bagherzadeh, M. s. (2022). Design and validation of an indigenous model of good governance based on religious teachings with a mixed approach. *Socio-Cultural Strategy*, 11(1), 81-113. <https://doi.org/10.22034/scs.2022.144326>
- Panahy, I., Araei, V., & Jamshidi, M. (2022). Validation of good governance model from an economic perspective. *Iranian Pattern of Progress*, 10(2), -. http://www.ipoba.ir/article_167520_2e33a560eef567f89cfcc9b457df4d62.pdf
- Peyghan, V., Yaghobi, N., & keikha, a. (2022). Measuring and Validate Good Governance Model with Sustainable Development Approach (Case Study: Sistan and Baluchestan Province). *Journal of Iranian Public Administration Studies*, 5(2), 117-138. <https://doi.org/10.22034/jipas.2022.332120.1366>
- Raeisi, N., Jafarinea, S., & Zare, H. (2024). Testing the Model for Enhancing Administrative Transparency in Interaction with E-Government Development Programs in the Social Security Organization. *Dynamic Management and Business Analysis*, 3(1), 320-334. <https://doi.org/10.61838/dmbaj.3.1.18>
- Rezaei Lori, G., Salajeghe, S., & Maddahiyan, S. (2022). *Designing a Good Governance Model for Systematic Extraction of Mines with Sustainable Development Approach (Case Study: Gol Gohar Industrial and Mining Complex, Sirjan)* (Vol. 26). Tarbiat Modares University. https://mri.modares.ac.ir/article_583_6068b3a5c679bcefb962f2dabd4d1a3.pdf
- Rezazadeh Taloukolaei, F., Zameni, F., & Enayati, T. (2024). Identifying the Dimensions and Components of Good Governance and Organizational Development at Mazandaran University of Medical Sciences [Research Article]. *Iranian Journal of Educational Sociology*, 7(1), 113-123. <https://doi.org/10.61838/kman.ijes.7.1.11>
- Riahifarsani, L., Farokhi, A., Farahani, A., & Shamsipour, P. (2023). Examining the Impact of Good Governance Components on Sustainable National Security: Emphasizing Iran's Governance Experience (1989-2021). *Contemporary Political Studies*, 15(4). https://politicalstudy.ihcs.ac.ir/article_9793.html
- Sebola, M. P. (2021). Monitoring for Good Governance in South Africa: the Complex of a Fair Public Administration. *Acta Universitatis Danubius. Administratio*, 13(1). <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1013932>

- Shah Abadi, A., Moradi, A., & Moomivand, G. (2020). The cross effect of financial development and good governance on innovation in selected efficiency-driven countries. *Innovation Management*, 9(4), 67-88. https://www.nowavari.ir/article_131537_en.html
- Shahabi, S., Pardhan, S., Shabaninejad, H., Teymurlouy, A. A., Tabrizi, R., & Lankarani, K. B. (2022). Toward Good Governance for the Prosthetics and Orthotics Sector in Iran: Evidence From a Qualitative Study. *Prosthetics and Orthotics International*. <https://doi.org/10.1097/pxr.000000000000102>
- Som, P. (2020). Determinants of Good Governance for Public Management in Cambodia. *Journal of Service Science and Management*. <https://doi.org/10.4236/jssm.2020.131011>
- Xianbin, T., & Wu, Q. (2021). Sustainable Digital Economy Through Good Governance: Mediating Roles of Social Reforms and Economic Policies. *Frontiers in psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.773022>
- Zareei, M., & Araei, V. (2021). Analysis and critique of the model of good governance; Explaining the indicators of Islamic governance Based on the Constitution of the Islamic Republic of Iran. *Islamic Revolution Research*, 10(2), 7-25. <https://doi.org/20.1001.1.23222573.1400.10.2.1.3>